

Frank Oesterholt

Nienke Koeman-Stein

NETWERKGROEP INDUSTRIEWATER BESTAAT 10 JAAR

‘Leren van anderen, dat is het idee’

Kennisuitwisseling tussen bedrijven is niet altijd vanzelfsprekend, maar in de Netwerkgroep Industriewater van onderzoeksinstituut KWR houden de bedrijven de kaarten niet voor de borst. Specialisten delen kennis over water, een thema dat steeds meer aandacht vraagt in de industrie, zoals blijkt uit de onderwerpen die aan bod komen: digitalisatie van de watersector, zeer zorgwekkende stoffen, Water Footprint, mobiele zuiveringen, zoetwaterschaarste en de rol van waterstof in de energietransitie.

TEKST BERT WESTENBRINK | BEELD KWR

De netwerkgroep bestaat in zijn huidige vorm 10 jaar. De geschiedenis gaat verder terug, maar in 2013 werden diverse netwerkgroepen samengevoegd tot één: De Netwerkgroep Industriewater. Zo'n 20 bedrijven doen mee, vertellen KWR-onderzoekers Frank Oesterholt en Nienke Koeman-Stein. Het gaat om bedrijven die actief zijn in de (petro)chemische sector, voedingsmiddelensector, utiliteitssector.

Oesterholt: "De groep bestaat voornamelijk uit eindgebruikers. Er zitten ook een paar drinkwaterbedrijven bij die actief zijn op industriewatermarkt. In al die 10 jaren is onze ervaring dat er heel open wordt gecommuniceerd over waterzaken. Dat vinden ze zelf ook een grote verdienste."

"Ze produceren allemaal wat anders", legt Koeman-Stein uit. "De een is een chemieproducent, de ander produceert aardappelproducten. Er is dus geen sprake van concurrentie. Water is voor alle bedrijven een utility en daar houden de mensen in de netwerkgroep zich mee bezig. En ze vinden het prettig om ervaringen van anderen te horen, welke oplossingen er worden gekozen. Leren van anderen, ja, dat is het idee. Ze voelen zich echt betrokken. De discussies zijn heel levendig."

In de netwerkgroep gaat het over knelpunten, nieuwe regelgeving, oplossingen en 'lessons learned'. Er worden workshops gegeven en excursies gehouden. De vakspecialisten uit de industrie krijgen zicht op nieuwe overheidsinformatie en staan in contact met de academische wereld. "Behalve het ontmoeten van andere waterprofessionals uit de industrie is de netwerkgroep interessant omdat we zo op de hoogte blijven van nieuwe projecten en ontwikkelingen bij KWR", zegt Niek van Belzen, senior environmental analytical manager bij Dow Chemicals in Terneuzen op de site van KWR.

Beschikbaarheid van water

De thema's die aan de orde komen zijn divers, van digitalisatie tot mobiele zuiver-

HOE BREDER, HOE BETER

De netwerkgroep houdt traditioneel een van de drie bijeenkomsten op de vakbeurs Aqua Nederland. Nieuwe bedrijven zijn van harte welkom om mee te gaan doen, zeggen Oosterholt en Koeman-Stein. "Meer bedrijven betekent verdere verrijking. Hoe breder, hoe beter. Als bedrijven mee willen doen, kunnen ze contact opnemen met KWR."

vering, maar het belangrijkste onderwerp is de beschikbaarheid van water, zeggen Oosterholt en Koeman-Stein. "We hebben enkele jaren geleden, in 2018, eens op een rij gezet wat er speelt onder de bedrijven. Waterbeschikbaarheid stond toen al met stip op één."

Die beschikbaarheid staat steeds meer onder druk, wat leidt tot toenemende aandacht voor waterhergebruik en sluiten van de kringloop. Dat betekent intern hergebruik van proceswater, maar ook gebruik van water door andere partijen. "Je ziet dat er steeds meer naar gekeken wordt, bijvoorbeeld: kunnen we het naar de landbouw brengen of kunnen we juist water van een andere partij innemen voor ons eigen proceswater. Die samenwerking met andere partijen, dat is echt wel opkomend", zegt Koeman-Stein.

Beide onderzoekers noemen Dow Chemicals als voorbeeld. "De fabriek neemt effluent in van waterschap Scheldestromen en gebruikt dat als proceswater." Ander voorbeeld: het project Boer Bier en Water in Brabant met bierproducent Bavaria die gezuiverd proceswater levert als irrigatiewater voor de boerenpraktijk in de regio.

"Je ziet dit soort initiatieven vooral in gebieden waar zoet water echt schaars wordt."

Hergebruik van proceswater past in de geldende duurzaamheidstrends, maar voor bedrijven is waterbeschikbaarheid gewoon een voorwaarde om te kunnen produceren. Als innemen van grondwater of oppervlaktewater almaar moeilijker wordt, moet de beschikbaarheid van proceswater op een andere manier worden veiliggesteld. Ook met het oog op de toekomst. Oosterholt: "Als je wilt groeien en uitbreiden heb je uiteindelijk meer water nodig. Veel bedrijven hebben ook om die reden het doel om het specifieke watergebruik per ton geproduceerd product, steeds verder naar beneden te brengen." In de werkgroep wisselen de bedrijven ervaringen uit hoe ze het watergebruik reduceren en hergebruiken.

Lozingseisen

Een tweede thema dat veel aandacht krijgt zijn de lozingseisen die steeds strenger worden. In de netwerkgroep vragen bedrijven naar elkaars ervaringen, vertellen Oosterholt en Koeman-Stein. "Er wordt steeds meer naar individuele stoffen gekeken bij de lozingen en naar toxiciteit, in plaats van naar een soort van lump sumparameters of procesparameters. Bedrijven leren daarover van elkaar."

Oosterholt: "Conditionering van koelwater is ook een onderwerp dat regelmatig terugkomt. Dat speelt bij alle bedrijven. Koeling bij industriële processen is natuurlijk een van de belangrijkste nevenprocessen. Het richt zich daarbij steeds meer op het werken met conditioneringsmiddelen die biologisch beter afbreekbaar zijn." Koeman-Stein: "En ook met fysische methodes die minder belastend zijn. De overgang van chemie naar

fysische methodes. Op dat soort trajecten helpen ze elkaar ook beslist verder."

De netwerkgroep komt drie keer per jaar bijeen. In overleg met de leden worden thema's gekozen die worden behandeld, zeggen de onderzoekers. Oosterholt: "Maar we dragen zelf ook onderwerpen aan waarvan wij denken dat ze belangrijk en interessant zijn voor de bedrijven."

Koeman-Stein: "Digitalisatie is zo'n onderwerp waarvan wij denken dat het belangrijk gaat worden. Je merkt dat sommige bedrijven daar al wel mee bezig zijn en dat het voor anderen echt nog onontgonnen gebied is. Dan hopen wij dat een workshop bijdraagt aan de kennis en misschien wel een opening geeft." En lukt dat? Oosterholt: "Ik kan me herinneren dat er vanuit de zaal toch wel wat kritische opmerkingen kwamen over de thema's die werden aangesneden, zoals digital twins. Niet alle bedrijven zien daar nou direct een hele sterke ontwikkeling in."•

(Advertentie)

Circulaire leidingsystemen van nodulair gietijzer

PAM
SAINT-GOBAIN

A SAFE PATH FOR WATER